

XI Edición Premio

FRANCISCA DE ACULODI

Reunido el Jurado de la XI Edición del Premio FRANCISCA DE ACULODI a la inclusión de la perspectiva de género en los trabajos de fin de Grado de la UPV/EHU —Curso 2023/2024— Rama del conocimiento: Ciencias y analizados 1 trabajo presentado, el jurado ha decidido dar lo premio a los siguientes trabajos:

En euskera:

MINBIZI GINEKOLOGIKOEN MARKATZAILE MOLEKULARREN BILA AUSAZKOTZE MENDELDAR ANALISI BAT

En cumplimiento del punto 3 de la convocatoria

“El Jurado hará público el resultado de la convocatoria antes del 14 de febrero de 2025 en la página web <https://www.ehu.eus/es/web/berdintasuna-direccionparalaigualdad/-/francisca-de-aculodi-xi-edizioa>. Se incluirán estos datos: nombre de la persona ganadora, nombre de la tutora o tutor, Grado y Centro al que pertenece y título y resumen del trabajo o trabajos ganadores”

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

IDAZKARITZA NAGUSIA
SECRETARÍA GENERAL

Ganadora al trabajo en euskera:

Olaia Farto Juaristi

Grado en Biología

Tutora: Iraia Garcia Santisteban

MINBIZI GINEKOLOGIKOEN MARKATZAILE MOLEKULARREN BILA AUSAZKOTZE MENDELDAR ANALISI BAT

RESUMEN

Minbizi ginekologikoen, hala nola, zerbixeko, endometrioko eta obulutegiko minbiziaren kasuak, historikoki prognosi eskasarekin eta tratamendu gutxirekin erlazionatu izan dira. Emakumeen artean gaixotasun horien prebalentzia handia bada ere, baldintza horien atzean dauden mekanismoak ezezagunak dira. Minbizi konplexu horietan, genetika arrisku-faktore garrantzitsua da. Lan honetan, DNAREN metilazioaren eta deskribatutako gaixotasunen garapenaren artean lotura potentzialki kausalik dagoen jakiteko, ausazkotze mendeldar analisi bat egin dugu. Horretarako, aipatutako hiru gaixotasunen genoma osoko asoziazio ikerketak (GWAS) eta fluido endometrialako metilazioaren loci kuantitatiboaren datuak (mQTLak) konbinatu ditugu. Gure SMR analisisian honako emaitza hauek lortu ditugu: **TAP2**, **MICB**, **PAX8**, **LOC440839**, **LOC654433** eta **ATRN** geneen ondoko DNA metilazioa zerbixeko minbizian. Endometrioko minbiziaren kasuan, **HNF1B** genearen ondoan dagoen DNA metilazioa, eta, azkenik, obulutegiko minbizian, **MAPT**, **LOC10012897**,

LOC100130148, **MGC57346-CRHR1** eta **ABO** geneen ondoan dagoen DNAREN metilazioa. Beraz, gene horien ondoan dauden CpG-en metilazioek agerian uzten dute fluido endometrialaren epigenoma hainbat gaixotasun ginekologikoren patogenesisian bitartekari gisa jardun dezakeela. Gurea bezalako azterlanak gaixotasun konplexuen etiopatogenia ulertzeko erabilgarriak direla esan dezakegu, eta arlo horretan etorkizunean ikerketak gehiago egitearen beharra azpimarratzen dute.